

पठतु संस्कृतम्

प्रवेशः

July 28, 2024

द्वितीय-पाठः

Marks: 100

I उचित उत्तरं चिनुत ।

Choose the correct answer.

(10 x 1 = 10)

1) ग, न, ज

- i. कवर्गः, चवर्गः, तवर्गः
- ii. तवर्गः, चवर्गः, कवर्गः
- iii. कवर्गः, तवर्गः, चवर्गः

2) क्र, क, कृ

- i. र् + क, क् + क्र, क् + र
- ii. क् + र, र् + क, क् + क्र
- iii. क् + र, क् + क्र, र् + क

3) पश्यति, खादामि, वदसि

- i. अहम्, त्वम्, सः
- ii. त्वम्, सः, अहम्
- iii. सः, अहम्, त्वम्

4) ईश, न्यायः, यजुर्

- i. उपनिषद्, दर्शनम्, वेदः
- ii. दर्शनम्, उपनिषद्, वेदः
- iii. उपनिषद्, वेदः, दर्शनम्

5) भवान्, अहम्, वयम्

- i. नयति, धावामि, स्मरामः
- ii. धावामि, नयति, स्मरति
- iii. नयति, धावति, स्मरामः

6) लिखतः, क्रीडावः, पश्यथः

- i. तौ, वयम्, युवाम्
- ii. तौ, आवाम्, युवाम्
- iii. तौ, आवाम्, यूयम्

7) आवाम्, यूयम्, भवती

- i. बहुवचनम्, द्विवचनम्, एकवचनम्
- ii. द्विवचनम्, बहुवचनम्, एकवचनम्
- iii. एकवचनम् बहुवचनम् द्विवचनम्

8) स्यूताः, यानम्, वैद्याः

- i. पुंलिङ्गः, नपुंसकलिङ्गः, स्त्रीलिङ्गः
- ii. नपुंसकलिङ्गः, स्त्रीलिङ्गः, पुंलिङ्गः
- iii. स्त्रीलिङ्गः, नपुंसकलिङ्गः, पुंलिङ्गः

9) अहम्, यूयम्, ते

- i. प्रथमपुरुषः, मध्यमपुरुषः, उत्तमपुरुषः
- ii. उत्तमपुरुषः, मध्यमपुरुषः, प्रथमपुरुषः
- iii. मध्यमपुरुषः, प्रथमपुरुषः, उत्तमपुरुषः

10) वदन्ति, वदसि, वदावः

- i. काः, अहम्, आवाम्
- ii. के, कः, काः
- iii. काः, त्वम्, आवाम्

II इतरवचनद्वयं लिखत ।

Write the other two numerals.

(10 x 1 = 10)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	ध्यायसि		
2)		गायावः	
3)	गच्छामि		
4)		पततः	
5)			पठथ

III सङ्ख्यां लिखत ।

Write the numbers.

(5 x 1 = 5)

- 1) पञ्चाशत्
- 2) लक्षम्
- 3) दश
- 4) सहस्रम्
- 5) षष्टिः

IV सङ्ख्यानां संस्कृतपदं लिखत ।

Write number name in Samskritam.

(5 x 1 = 5)

- 1) 8
- 2) 80
- 3) 30
- 4) 100
- 5) 40

V मेलयत ।

Match the following.

(5 x 1 = 5)

1) ऐतरेय	आस्तिकदर्शनम्
2) साङ्ख्यः	उपनिषद्
3) जैन	श्वेतकेतुः
4) वैभाषिकः	नास्तिकदर्शनम्
5) उद्दालकः	बौद्धदर्शनम्

VI मेलयत ।

Match the following.

(5 x 1 = 5)

1) सैनिकः	चोरम् अनुधावति ।
2) नटः	मीनं गृह्णाति ।
3) धीवरः	अभिनयं करोति ।
4) आरक्षकः	देशं रक्षति ।
5) अर्चकः	मन्त्रं पठति ।

VII वाक्य-संशोधनं कुरुत ।

Correct the errors.

(5 x 1 = 5)

उदाहरणम्

बालः पश्यन्ति ।

बालः पश्यति ।

- 1) अहं पश्यति ।
- 2) युवां पठथ ।
- 3) भवान् नमसि ।
- 4) वयं नमावः ।
- 5) त्वं धावति ।

VIII वाक्यानि प्रथमपुरुषे परिवर्तयत ।

Write the following in Third Person. (5 x 2 = 10)

उदाहरणम्

अहं पठामि ।

सः पठति । / सा पठति । / बालकः पठति ।

- 1) यूयं पिबथ ।
- 2) त्वं पठसि ।
- 3) वयं क्रीडामः ।
- 4) अहं गच्छामि ।
- 5) युवां नृत्यथः ।

IX वाक्यानि बहुवचने परिवर्तयत ।

Convert the sentences into Plural. (5 x 2 = 10)

- 1) त्वं क्रीडसि ।
- 2) अहम् इच्छामि ।
- 3) सः खादति ।
- 4) भवान् पश्यति ।
- 5) भवती गायति ।

X प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।

Frame Questions.

(5 x 1 = 5)

- 1) अहं पठामि ।
- 2) त्वं गायसि ।
- 3) आवां क्रीडावः ।
- 4) युवाम् आगच्छथः ।
- 5) वयं हसामः ।

XI चित्रं दृष्ट्वा पूर्णवाक्यानि रचयत ।

Make complete sentences for the following pictures.

(Using Subject, Object and Verb)

(5 x 1 = 5)

(a)

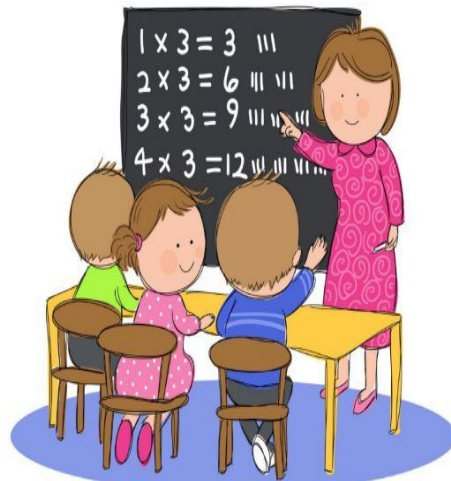
(b)

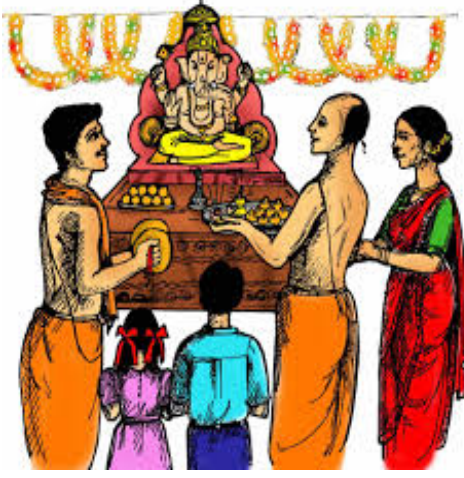
(c)

(d)

(e)

XII सूक्तेः अर्थं लिखत ।

Write the meaning of the following Sookti. (2)

क्षणशः कणशश्चैव विद्यामर्थं च साधयेत् ।

XIII श्लोकस्य अर्थं लिखत ।

Write the meaning of the following Sloka. (3)

अगजाननपद्मार्कं गजाननमहर्निशम् ।
अनेकदं तं भक्तानाम् एकदन्तमुपास्महे ॥

XIV प्रहेलिकायाः अर्थं वर्णयित्वा उत्तरं लिखत

Explain the following riddle and write the answer. (3)

किमिच्छति नरः काश्यां ? भूपानां को रणे हितः ?
को वन्द्यः सर्वदेवानां ? दीयतामेकमुत्तरम् ॥

XV सुभाषितं पूरयित्वा अर्थं लिखत ।

Complete and write the meaning of the following
Subhashitam. (2)

..... सिध्यन्ति ..... न मनोरथैः ।
न हि ..... सिंहस्य ..... मुखे ..... ॥

XVI संस्कृतेन उत्तरं लिखत ।

Write the answer in Samskritam.

(5 x 1 = 5)

- 1) सा छात्रा वा ?
- 2) भक्तः नमति किम् ?
- 3) लता नृत्यति किम् ?
- 4) माता पचति वा ?
- 5) भवान् वैद्यः किम् ?

XVII एकपदेन उत्तरं लिखत ।

Answer in one word

(10 x 1 = 10)

- 1) कार्याणि कैः न सिध्यन्ति ?
- 2) घटे कीदृशं जलम् अस्ति ?
- 3) कति उपनिषदः सन्ति ?
- 4) काकः किमर्थं भ्रमति ?
- 5) कति दर्शनानि सन्ति? तानि कानि ?
- 6) कः बहु तृषितः ?
- 7) नरः कास्यां किम् इच्छति ?
- 8) घटे काकः किं क्षिपति ?
- 9) काकः किं चिन्तयति ?
- 10) नास्तिकदर्शनस्य भेदाः के?